

Indenrigsministeren (Dahlggaard): Jeg takker de Partier, der har givet dette Lovforslag deres Tilslutning. De Bemærkninger, der er fremsat i Betænkningen, kan jeg ganske give min Tilslutning, idet jeg gør opmærksom paa, som der netop er givet Udtryk for i Betænkningen, at Spørgsmaalet om en yderligere Direktørstilling maa være forbundet med Spørgsmaalet om Optagelsen af ny Udlaansvirksomhed med deraf følgende Arbejdsforøgelse for Direktionen.

Det Spørgsmaal, som den ærede Ordfører (A. C. Mortensen) fremdrog, skal blive overvejet til sin Tid, naar Spørgsmaalet om Genaabning af Udlaansvirksomheden bliver afgjort. Jeg gør opmærksom paa allerede nu, at Spørgsmaalet om en saadan Deling af Laantagerne maa ses i Forbindelse med det Forhold, at en saadan Udlaansvirksomhed nødvendigvis maa have et vist Omfang. Hvis man tænker sig de paagældende delt i to Afdelinger, vil hver Afdeling blive saa meget mindre, og hertil kommer, at det jo ogsaa kan have sin Betydning i et saadant Kreditinstitut, at der netop i samme Afdeling findes Laaneobjekter af forskellig Karakter; rent sikkerhedsmæssigt set har det jo sin Fordel for begge Parter.

Jeg beklager, at Det konservative Folkeparti ikke mener at kunne stemme for dette Lovforslag; efter de Udtalelser, den ærede Ordfører for Det konservative Folkeparti (Hasle) fremkom med ved første Behandling, skulde man have ventet, at dette Parti ogsaa kunde have givet Forslaget sin Tilslutning. Men det er der jo ikke noget at gøre ved. Det vil altsaa gaa som sidst, ved den første Nyordning af Jydsk Landhypothekforening, at Det konservative Folkeparti holder sig udenfor, og dette Parti vil altsaa dermed have pointeret, at man ganske og aldeles mener det berettiget at holde Partiet ude fra den Genrejsning af Jydsk Landhypothekforening, som der vist for øvrigt i alle Lejre af Befolkningen er saa overordentlig stor Tilfredshed med.

Den konservative Ordfører fremsatte den Opfattelse, at der kunde ikke ske nogen Skade ved, at man ventede. Det kommer jo an paa, hvilket Formaal man har med det Forslag, der foreligger her. Jeg har bl. a. haft det Formaal — og det forstaar jeg, at de tre andre Partier er enige med mig i —, at denne Nyordning skulde skabe bedre Forhold straks baade for Laantagerne og for Obligationsejerne, for Laantagerne derigennem, af deres aarlige Ydelse bliver nedsat, for Obligationsejerne derved, at de straks, som den ærede Ordfører for Venstre (Rahbek) sagde, faar fuld Forrentning af den

nedskrevne Kapital. Jeg anser dette for overordentlig betydningsfuldt, ikke mindst for Laantagerne i den nuværende Situation. Men det er i det hele taget betegnende for Det konservative Folkeparti, at det raaber højt om Landbrugets Vanskeligheder, men det tænker sig aldrig Muligheden af, at disse Vanskeligheder kan imødegaaes paa anden Maade end ved Prisfordyrelse. Hver Gang der er Tale om at imødegaa Landbrugets Vanskeligheder ved bl. a. at gøre dets Gældsbyrde mindre, har Det konservative Folkeparti ikke nogen som helst Interesse for Landbruget. Det er symbolsk for det ærede Medlems Partis Stilling til Landbrugskrisen.

Det ærede Medlem udtalte dernæst, at der skulde være en Modsætning mellem min Anskuelse med Hensyn til en vis Begrænsning af Landbrugslaan i det hele taget og saa dette, at der herigennem gives Mulighed for Genaabning af Jydsk Landhypothekforening, ogsaa for saa vidt angaar Landbrugsejendomme. Jeg skal hertil sige for det første, at Genaabning af Jydsk Landhypothekforenings Laanevirksomhed vil under den nuværende Situation først og fremmest have Interesse, som det ærede Medlem meget vel ved, for Grundejere, der ikke er Landbrugere, og at der næres et overordentlig stærkt Ønske om, at Grundejerne i de bymæssige Bebyggelser, der er Tale om, faar Adgang igen til saadanne Andenprioritetslaan. Men jeg skal dertil føje med Henblik paa Muligheden for Udlaan i Landejendomme, at jeg har virkelig aldrig givet Udtryk for, at der skulde tilvebringes en Tilstand, hvor der overhovedet ikke kunde gives Andenprioritetslaan i Landejendomme. Mon den ærede konservative Ordfører ikke befinder sig i lidt for stor Afstand fra Landbruget i det hele taget, naar han kan fremkomme med saadanne Udtalelser? Nej, jeg har dog ikke tænkt mig Muligheden af, at der skulde være Forbud her i Landet mod Optagelse af Andenprioritetslaan i det hele taget i Landejendomme.

Det, jeg har talt om, er Muligheden for eventuelt at sætte en vis Grænse i Forhold til Ejendommenes Værdi med Henblik paa Udlaan, men det er jo ikke ensbetydende med, at et Andenprioritetslaan aldrig vil kunne komme til at ligge inden for den Grænse, der der vilde være rimelig. Derfor maa jeg afvise det ærede Medlems Forsøg paa at stable op en Modsætning mellem de to Synspunkter, idet disse Udtalelser fra det ærede Medlems Side savnede ethvert sagligt Grundlag.